

Arco/Monte Brento/Via Vertigine

A trepnizéssel (is) István ismertetett meg. Az elején nem értettem: mi a jó ebben? Aztán a téli Köpüs Kő nyugalmában ismerkedtünk az izgalommal, mit jelent néha egy óra hosszan mászni addig teljesen ismeretlen eszközökkel. Egy Lassú tánc vagy Szomorú Szombat érdekes, eddig nem tapasztalt élményt jelentett. 2006 tavaszán sikeresen másztuk Paklenicán a Spomin nevű utat. (egy évvel korábban el sem tudtam volna képzelni, hogy én egyszer olyan elvetemült legyek, hogy Paklenicán trepnizzek...) Nagyszerű kaland volt annak ellenére, hogy az utat kinítették. Érdekes érzés volt kb. 200 méteres áthajló falszakaszt mászni. Tudni, hogy az első trepnis standból sem lehet már leereszkedni, csak visszamászni. A nem túl kifinomult technikánkkal minden erőnkre szükség volt, hogy kijussunk a falból, az utolsó három hosszt ráadásul sötétben másztuk. Nagyt hibáztunk a magunkkal vitt folyadék mennyiségét illetően, elképesztően kiszáradtunk. Még mindig emlékszem, hogy ülök a deszkán a standban, alattam 300m, szédülök és homályosan látok a szomjúságtól. Ez volt akkor a legkomolyabb mászásunk. Az élmények leülepednek, az ember tervezni kezd ismét...

Tavaly tavasszal csütörtök estétként egyre több szó esett Szász-Svájcról, a fantasztikus formavilágú elbai homokkövekről. Személyes emlékek és barátságok fűznek a helyhez, hagytam magam elragadtatni István történetei által, mígnem körvonalazódott egy öt napos túra. A csapat létszáma folyamatosan változott, végül hárman maradtunk: István, Zsolt és jómagam. Felvettem a kapcsolatot a drezdai cimborákkal, minden szépen alakult. Ahogy közeledett a pünkösdi hétvége egyre gonoszabb felhőket mutattak az időjárás-jelentők. Mint ahogy egy mászó szervezi az útját: próbáltunk legalább egy előrejelzést találni, ami legalább két mászónapot kecsegtet. Sajnos nem jött össze. Egy hétig tartó esőt mondott mindegyik. Életbe lépett a „b” terv: keresünk egy helyet, ahol nem esik. A szóba kerülő helyek közül csak Arco kecsegtetett szép idővel, a döntés meg is született. Még egyikünk sem volt arrafelé, növekvő izgalommal közeledtünk - a már sokak által ismert tempóban - a Garda tó felé. Szép mászóutakat teljesítettünk, jó hangulatban. Az esti borozások alkalmával, a kalauzokat forgatva feltűnt egy út, ami teljesíthetőnek tűnt. Monte Brento, Via Vertigine 30kh. 1000m 6a/A2. Borzongva méregettük a rajzot: 15kh szabadmászás, 15kh trepni. Másnap a mászóútból egyre gyakrabban néztünk fel a gigantikus áthajlásrendszerre. Nagyon nagy.

Télen sokat edzettünk, még futni is elkezdtem. Készültünk szellemileg és fizikailag. Alapvetően kétfős mászásra gondoltunk, az áthajló standokban kényelmetlen több embernek. Minden fellelhető beszámolót elolvastunk az útról. Ezek elég vegyes képet mutattak: a szabadmászó rész jól nittelt, nem kell bele semmi. A trepnis szakasz jól nittelt, standok szintén. Mások szerint nem olyan jók a standok, valamint a nittek sem, vigyen mindenki nittfűrőt.(na persze) Sokat számolgattunk: 15kh szorozva 1,5 órával az annyi mint 22:30. Ha mondjuk reggel hatkor elkezdünk mászni, akkor fél háromra fel is jutunk... Na mindegy, nekilátunk, tartós elem a fejlámpában, aztán majd vége lesz egyszer. Nem elhanyagolható az a 15 szabadmászó

15 STRAPIOMBI CENTRALI
MONTE BRENTO

Di conto è la parete più bella della Valle del Sarca. Incredibilmente spettacolare ed affascinante quando è bagnata dal sole, selvaggia e oppugnativa quando è avvolta dalle nebbie invernali. Uno zoccolo di lavagna grigia sostiene una pronunciata ed enorme parete strapiombante, inaccessibile, su questa parete sono gli strapiombi. Di ogni forma, dimensione e colore. Nei primi anni '70, alcune corse trentine "cappagiate" da Heinz Dörmkötter, esplorarono la parete con l'intenzione di valutare la possibilità di tracciare una nuova via attraverso gli enormi strapiombi. Raggiunsero la grande cengia centrale, dove organizzarono dei campi da bivacco, iniziarono a chiedere un lungo e marcato festuone, il punto di minor resistenza per l'accesso ai grandi strapiombi. Questa spaccatura è quella che si nota tra il lungo dietro della via degli Amici e i primi grandi tetti della via "Vertigine". Si procedeva lentamente, forando la roccia con perforazioni manuali, salendo e scendendo parecchie volte dalla parete affrezzaia con corde fisse. L'unica progressione possibile era con chiodi e pressione, ora è ora sulle staffe, e alla fine della giornata magari, si erano conquistati solo una trentina di metri. L'assalto durò una stagione intera prima della resa definitiva. Oltre alla progressione lenta ed estremamente faticosa si era aggiunta poi la frabbilità della roccia. Inoltre, un'ascensione a "ripres" come quella, comportava un continuo saltare dal canalone dello zoccolo, e questo, essendo costantemente soggetto alle scacche di pietra non ecologica, va di certo gli amici. Si rinunciò così, come lo battezzò Spänkoffer, all'"Universo grigio". Nel frattempo però, si notò sulla sinistra della parete un profondo canalone che dava accesso alla parte alta della parete e ben presto erano alle prese anche con questo problema. Ne risultò una via faticosa e spettacolare, lunga e difficile, in un ambiente particolarmente suggestivo. Era nata la "Via degli Amici". In questi ultimi anni, il Monte Brento oltre ad essere preso d'assalto dagli alpinisti viene anche affinato dal movimento dei "base jumper", che ogni anno, verso il danno appuntamento sulla cima per poi tuffarsi nell'ignoto. Mi hanno raccontato che quello salto è uno dei più belli e sicuri al mondo, sicuro perché, raramente si possono trovare pareti così alte e fortemente strapiombanti, e questa, è un'altra prova dell'effettiva sporgenza della parete.

ACCESSO Ore 1.30
Come per il "Sentone sportivo" della Parete Zebra, per risalire tutto il ghiacciaio fino all'acquedotto. Scendere di poco lungo la stradina e prendere subito a destra delle tracce che salgono lungo il ghiacciaio. Seguire la traccia migliore che pare piano portare sotto lo zoccolo grigio.

MONTE BRENTO
STRAPIOMBI CENTRALI

9 VIA DEGLI AMICI	1000m.	alp.
10 VIA VERTIGINE	1000m.	alp.
11 GRANDE INCUBO	1000m.	alp.

176

hossz sem, ami az elején van. Teltek a hetek, közeledett május elseje és az eköré szerveződő hosszú hétvége. Kiegészültünk Borival és Anikóval, négyen nekivágva a majd 1000km-nek.

Az út alatt egyre nőtt bennem a feszültség. 100 métert hajlik át. 1 kilométer magas. Akarom én ezt? Nem mindig volt igen a válasz. Aztán szépen összepakoltunk: 32 expressz, 4 csavaros, reversino, lopórúd, hevederek, kötélgyűrűk, treppni meg egy kabala éksor. 6 szendvics 5liter víz csoki, marcipán. Széldzseki, polár, sapka, aláöltözet miegymás. Délelőtt kényelmesen rendeztük a felszerelést, aztán komótosan elindultunk a hegy felé. Délután egy óraker értük el a beszállást egy bő óra gyaloglás után.

Az első hosszhoz egy nulladik hossz (hármás, 40m) vezet. Megvan a stand, indulok. Az első nitt 12m-en, addig 4es 5ös, a nitt alatt az 5ös, ahogy az lenni szokott. Bíbelődök az éksorral, vagy 12kg a hátzszak, tűz a nap, izzadok; nincs ékhely. Nosza az 5ös mozdulat köztes nélkül. A nagyobb utak mindig így kezdődnek. Az a tapasztalatom, ha az ember elkezd szöszmötölni, akkor a bűdös életben fel nem jut. Meg is van az első nitt. A standig van még vagy egy. Kicsit optimisták voltunk, amikor 8 expresszel indultunk. Aztán jött is az eltévedés. Nagyon nehéz tájékozódni. Nincs látható, logikus út, nagyjából mindegy, hogy merre megy az ember. A sokszor 15m-es nitt-távolság nem segít. Látni egy fix kötelet, hát arra megyek. Kiderült, hogy ez nem a mi utunk. Zsolt felcsimpaszkodik az enyhén áthajló részen a fix kötélén, jumárt nem hoztunk. Utána elindul jobbra, köztes csak egy fűcsomó, elfogy a kötél. A rádión megbeszéljük, hogy akkor most párhuzamos mászás következik, a 15m-re levő standig. Nem épp erre gondoltam, amikor a leírás jól nittelt alsó szakaszcól szól. Volt olyan 55m-es kötélhossz, ahol egy szög volt a felénél, egy nitt meg a stand alatt 2 m-rel. Nem igazán jól biztosított. Betenni meg nem lehet semmit. Talán szögelni lehetett volna, na de szabadmászó részben? Meg hát persze nem is volt nálunk. A keveréssel együtt 5 óra alatt értünk fel a laposabb részhez, ahol a bivak is van. Ezt elég nehezen találtuk meg, a járható rész jobb végében van, kb 150m-rel az úttól. Van polifoam és 2-3 embernek kényelmes vízszintes. Mászás előtt, lépést tartva a korral kölcsönkértem egy camelback-et. Beletöltöttem másfél liter vizet, azt iszogattam. Egyszer csak kifogyott. Nagyon gyanús volt, hogy még egy litert is alig ittam. Nos itt a bivakban megtaláltuk a megfejtést. A szuper szerkezet csöve kijött a tartályból, a maradék víz meg a ruhákra ment. Szépen kitergettem a tökéletesen átázott ruhákat bízva abban, hogy még

megszárad a sötét beállta előtt. Nem így lett. Zsolttól kaptam egy aláöltözéket, felülre meg a vizes polár került. Így minden igyekezet ellenére kellemetlen volt az éjszaka.

A másnap reggelt vártuk is meg nem is. Nekiindultunk a trepnis résznek. Az első két kötélhosszban rögzítve van egy fix kötél, de eszköz nélkül nem azon másztunk. Kellemesen áthajló szakaszok, jó rávezetés a későbbiekre. A negyedik hossz a PP variánshoz lehet mérni, lépkedés a levegőben, a végén egy tető alatt van a stand. Itt egy lelógatott kötélrész segíti a stand elérését. Zsoltnak is ezt ajánlom amikor jön utánam. Megnézem a nittet, amiből a kötél lóg: tán kézzel

ki lehetne húzni, körülötte a szikla szétporladt. Ez volt az első jel, ami a nittek állapotára utalt. A leírások mind kitérnek a rossz nittekre. Hát ez lenne az? Innentől kezdve jól szemügyre vettük a köztéseket. Meg is lett az eredménye, mert Zsolt alatt kitört egy, nem kis ijedtséget okozva. Kicsit esett, de tényleg a semmi közepébe. Pruszik elő, vissza az útba. Nyomasztó. Rengeteg nagyon rossz, kitörés határán lévő nittet és ennek megfelelően sok kitört nitthelyet találtunk. Nem akartunk nittfúrót vinni, mert ha azt használjuk, az egész életünket ebben az útban töltjük. Sokkal fontosabb, hogy legyen lopórúd, mert enélkül lehetetlen egyes helyeken feljutni. Használtuk is eleget. Az persze érdekes kérdés, hogy mi történik, ha egymás után két (vagy több) nitt tör ki. Akkor mégis csak a nittfúró az utolsó (utáni) esély. Ezeket töprengve másztuk a hosszokat. A nyolcadik standban üldögélve a közeledő vihart nézem. Minden ruhám rajtam van, mégis fázom. Az eső elered, de csak az illatát érezni, tető van a fejünk felett. Zsolt eközben az út fizikailag messze legnehezebb részét, egy kb. 10m hosszú vízszintes plafont mássza. A tizedik hossz ismereteink szerint a leghosszabb, az elejétől szétszedem az expresszeket, így tovább elég. Mire a végére érek elfogy az összes karabiner. Közel 60 köztes van a hosszban, 55m hosszú, enyhén áthajlik. Nem csoda, hogy besötétedik mire felérek. Innentől kezdve megszűnt az időérzésem. Sötétben mászni sokkal lassabb, ráadásul az elmúlt másfél napot is érzem már. Örökkévalóság míg megint én vezetem a hosszt. Több szempontból is jobb előlmászni: figyel az ember, szebb a mozgás, nem zavar a kötél, kihívás éjjel megtalálni a helyes utat. A 11. hossztól két és fél hossz traverz következik. Ezen a szakaszon még zavaróbb a kitört nitt, hiszen ha belelopja a trepnit az ember a köztesbe, csak nagyot lendülve jut tovább. Éjjeli ingatraverz: csilingelő, szikrázó mozdulatok. A vége felé nem egyértelműek a standhelyek, kicsit el is kavartunk. Nagy baj persze nem lett belőle, hiszen az útvonal adott, csak a megállóknak nem. Az utolsó előtti stand tényleg nagyon kitett: nagyjából 900m

magasan ücsörög az ember egy enyhén áthajló falon, fölötte egy 15 métert áthajló nagyjából 60°-os (azaz 150°-os) plafonka. Félelmetes térélmény. Titkon bíztam benne, hogy pirkadatra kiérünk és ez a látvány nem terhel minket de nem így lett. Utólag persze nem baj, hogy ezt is láttuk, de azért nem voltam teljesen nyugodt. Mint már említettem egyre halványabbak a standok fölfelé haladva. Nos ez az utolsó egy 6-os és két rozsdás 8-as nittből áll, ami így leírva nem tűnik vészesnek, de benne ülve két órát nem szívesen nézegettem. A már leírt áthajlást leküzdve már csak egy tíz méteres szakasz maradt az útból. Reggel 7 órakor szálltunk ki. Megittuk a maradék vizet, levettük a beülőt, a kialvatlanságtól kábultan pakoltuk össze a felszerelést. A korán reggel érkező bázisugróktól megérdeklődtük, hogy merre kell lemenni és elindultunk. A legyaloglás során háromszor estem el az autóval is járható úton, száználmas látványt nyújtva. Kimerültünk. Egy óras gyaloglás után értük el a parkolót, ahol Boriék vártak minket.

Összegezve, sikerült a tudásunknak és fizikumunknak megfelelő utat kiválasztani, a felmerülő problémákat tudtuk kezelni, így a maga nemében élvezetes mászást tudhattunk magunk mögött. Úgy gondolom, hogy ez az út valahol az alsó határa az igazi nagyfalas

mászásnak. Ez még teljesíthető a klasszikus hátizsákos deszkán ülős technológiával, hála a kényelmes bivaknak. Tényleg fantasztikusan sokszínű a sziklamászás, melynek mindig újabb és újabb dimenzióit fedezi fel magának az ember.

Lejegyezte:

Németh Tamás (excelsior) 2007.06.28.

Adatok:

(Diego Filippi: Pareti del Sarca kalauza szerint)

Via Vertigine

1000m, 30kh, 6/A2

Építették:

M. Furlani, D. Filippi, A. Andreotti, H. Steinkotter, F. Bertoni, G. Gottardi, 1992-ben

Első megmászók:

F. Leoni, D. Zampiccoli 1992-ben

Mászásunk:

Dátum:

2007.04.28. 13:00 – 2007.05.01. 7:00

mászóidő:

5+24 óra

út:

1000m/6+/A2

mászók:

Eke Zsolt és Németh Tamás (excelsior)

